

MANIFESTACIONS AUTOIMMUNITÀRIES RENALS ASSOCIADES A INHIBIDORS DEL “CHECK-POINT”

Marc Xipell, Jesús Villarreal, Alícia Molina, Johanna Reinoso, Miquel Blasco, Lida Rodas, Adriana García-Herrera, Esteban Poch, Manel Solé, Luis F. Quintana
Hospital Clínic, Barcelona, Servei de Nefrologia, Servei d'Anatomia Patològica

Els inhibidors del checkpoint són anticossos monoclonals que bloquegen receptors inhibidors de les cèl·lules T, principalment PD-1 i CTLA, generant una resposta cel·lular molt efectiva i específica contra les cèl·lules tumorals. Nivolumab actua enfront PD-1, i ipilimumab contra CTLA-4. El seu ús pot alterar la regulació del sistema immunitari a qualsevol òrgan, però l'afectació renal és poc freqüent. Presentem dos pacients amb afectació renal confirmada per biòpsia secundari a l'ús d'aquests fàrmacs. El primer és un home de 78 anys amb funció renal basal normal, en tractament amb nivolumab durant tres anys per un melanoma metastàtic, amb bon control de la malaltia. Per un quadre d'anasarca i empitjorament de la funció renal (Cr 1.7 mg/dL) de causa no aclarida es realitzà biòpsia renal que mostrà una glomerulonefritis membranosa. La immunofluorescència mostrà C3 i IgG +++ , amb patró granular de distribució capilar, i negativitat per IgG4, suggerint així un origen secundari. El segon cas és una dona de 46 anys amb melanoma metastàtic en tractament combinat amb nivolumab i ipilimumab durant un any, amb control de la malaltia, que dos mesos després de finalitzar el tractament presentà un fracàs renal agut amb un quadre de febre i malestar general. La biòpsia renal reportà nefritis tubulointerstitial aguda, amb immunofluorescència negativa. En ambdós casos es va iniciar corticoteràpia, amb una correcta evolució. A la literatura la troballa histològica més comú en l'afectació renal és la nefritis intersticial aguda, que pot presentar-se durant o posterior el tractament. Només hi ha descrit un cas de glomerulonefritis membranosa durant el tractament amb nivolumab, en una pacient en context d'una nefritis lúpica classe V. En conclusió, el ronyó es un òrgan diana de la autoimmunitat generada per la immunoteràpia; el diagnòstic precoç i tractament oportú d'aquestes patologies pot millorar el perfil de seguretat d'aquestes noves teràpies.